

V rámci Odboru sociálního je vykonávána činnost sociálně-právní ochrany dětí.

SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ

CO TO VLASTNĚ JE?

Sociálně-právní ochrana dětí je soubor zákonem upravených činností směřujících k ochraně a zajištění práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu, ochranu oprávněných zájmů dítěte a působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny. Sociálně-právní ochrana dětí je upravena zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (Pazlarová, 2013).

V České republice zajišťují sociálně-právní ochranu orgány sociálně právní ochrany dětí a další právnické a fyzické osoby mající k takové činnosti pověření. Významným orgánem sociálně-právní ochrany je obecní úřad obce s rozšířenou působností, neboť má možnost bezprostředně sledovat ochranu práv dítěte a včas činit potřebná opatření. Takovýmto orgánem je i OSPOD při ÚMČ Brno–Žabovřesky, jakožto jedna z městských částí Statutárního města Brna. Vykonává sociálně-právní činnost v rámci tzv. přenesené působnosti, vyjma agendy náhradní rodinné péče - tuto zabezpečuje Magistrát města Brna (viz Statut města Brna).

OSPOD při ÚMČ Brno–Žabovřesky se v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů zaměřuje na preventivní a poradenskou činnost, vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, přistupuje

k výchovným opatřením a opatřením na ochranu dětí (podávání podnětů a návrhů k soudu), pořádá případové konference, vyhodnocuje situaci dítěte a vypracovává individuální plány ochrany dítěte. Sleduje výkon ústavní a ochranné výchovy, řeší výchovné problémy a trestnou činnost nezletilých a mladistvých, vykonává funkci kolizního opatrovníka a úzce spolupracuje s Komisí pro sociálně-právní ochranu dětí zřízenou Magistrátem města Brna.

OSPOD při ÚMČ Brno–Žabovřesky se při své činnosti řídí platnými právními normami, standardy kvality sociálně-právní ochrany a hlásí se k Etickému kodexu Společnosti sociálních pracovníků ČR.

PRINCIPY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ V ČR:

- Zásadním principem poskytování sociálně-právní ochrany dětí je nejlepší zájem, prospěch a blaho dětí.
- Sociálně-právní ochrana se poskytuje všem dětem mladších 18 let (pokud nenabýly zletilosti dříve) bez ohledu na rasu, pohlaví, náboženství a dále.
- Poskytování sociálně-právní ochrany je bezplatné.

- Stát je odpovědný za ochranu dětí před tělesným nebo duševním násilím, za ochranu jejich zdravého vývoje z hlediska fyzického, psychického a mravního. Nenahrazuje však plnění povinností a odpovědnost rodičů. Nezasahuje do jejich postavení jako nositelů rodičovské odpovědnosti. Výjimkou jsou situace, kdy jsou práva či vývoj dítěte ohroženy.
- Je kladen zvláštní důraz na preventivní působení.
- Při rozhodování o vhodnosti řešení je třeba brát ohled na potřebnou kontinuitu ve výchově dítěte ve spojitosti s jeho etnickým, náboženským, kulturním a jazykovým původem.
- Děti, jež se dočasně nebo trvale nachází mimo své rodinného prostředí, mají právo na zvláštní ochranu a pomoc. Ta se týká zejména zprostředkování některé z forem náhradní výchovy.
- OSPOD je povinen sledovat výkon ústavní nebo ochranné výchovy, aniž by zasahoval do řízení a provozu předmětného zařízení. Cílem této činnosti je mimo jiné sledování dodržování práv dětí, a dále hodnotit, zda trvají důvody pro pobyt dítěte mimo rodinu a jak se vyvíjejí vztahy mezi rodiči a dětmi.
- Jedním z cílů sociálně-právní ochrany je rovněž sanace rodin (jednotlivé činnosti, které směřují k odvrácení možnosti odebrání dítěte mimo rodinu, nebo k realizaci kontaktů dítěte s rodinou v průběhu jeho umístění, nebo k umožnění jeho bezpečného návratu zpět domů).

KDO JE CÍLOVOU SKUPINOU?

Cílovou skupinou jsou rodiny s nezletilými dětmi, to jsou děti do osmnácti let věku mající trvalý pobyt na území městské části Brno-Žabovřesky, popř., které zde žijí (ve výjimečných případech i jiné rodiny), a které se nachází v obtížných životních situacích, přičemž je nezbytné jim poskytnout sociálně-právní ochranu.

FILOZOFIE PRACOVNÍ

- R** jako RESPEKT k rodičům, dětem a odlišným názorům ostatních odborníků
- E** jako EMPATIE k problémům svých klientů
- S** jako SPOLUPRÁCE s rodinou a dalšími odborníky
- P** jako PARTNERSTVÍ při přístupu ke svým klientům
- E** jako ELÁN zachovat si jej i v obtížných životních situacích klientů
- K** jako KOMUNIKACE, což je základ spolupráce
- T** jako TOLERANCE k odlišnostem
- O** jako ODVAHA činit i nesnadná rozhodnutí
- V** jako VÍRA, která nás neopouští
- A** jako AUTONOMIE při svých rozhodování
- T** jako TOUHA klientům pomoci

D jako DÍTĚ, PROTOŽE DÍTĚ JE VŽDY V CENTRU ZÁJMU